

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felölös szerkesztő:

KUTI ISTVÁN.

Kiadó és lapfuttató:

JOERGES AGOST.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hirdetések megállapodás szerint számíttatnak.

Nyiltér díja soronként 20 fill. Bélyegdíj minden hirdetésért 60 fill.

Megjelen minden csütörtökön.

Ünnep.

E hó kilencedikén ünnepe volt városunk közönségének.

E napon adta át a polgármester Horváth Béla főispánnak, az új polgártársnak az oklevelet arról, hogy Selmeczbánya város közönsége diszpolgárrá választotta őt.

A bizalom, és a szeretet megnyilatkozásának örömtünnepe volt e nap, a bizalomé és szereteté, amely körül veszi az új polgártársat őszintén és igazán, mint amily igazán megérdemli ő azt.

A kitüntetés igaz, nagy, a legnagyobb, amit egy város közönsége adhat s olyan, amit nem szokás érdemtellenül adományozgatni s aminek becsét épen az adja meg, hogy ritkán s keveseket, olyanokat tüntet ki vele egy város közönsége, akik arra érdemet, igazi érdemet szereztek.

És Horváth Béla megérdemelte a közönség részéről a kitüntetést és a közönség örvend, hogy azt a férfit, akit ezelőtt négy évvel köteles tisztelettel fogadott, mint főispánt, ma vonzalommal, szeretettel üdvözölheti körül. S ez a Horváth Béla nagy érdeme épen, hogy tudunk hozzá ragaszkodni, hogy tudjuk őt szeretni, hogy tudunk benne bízni, amit bizonyára nem tennénk, ha nem

érdemelné meg, amit bizonyára nem dokumentálnánk úgy, amint azt kedden a diszpolgári oklevél átadásakor tettük, ha nem szívesen, nem örömmel tehetnők azt.

Ezt a bizalmat, ragaszkodást és szeretetet kiérdemelni érdem, az az érdem, amelyet Horváth Béla páratlan igazságosságával, érzékeny méltánosságával és szigorú jog és törvénytiszteletével szerzett meg velünk szemben.

És teljes volt az öröm ünnepe a város közönségének kedden, mert ekkor Horváth Béla főispán saját kijelentéseiből győződhetett meg arról, hogy azok a hírek, amelyek állásától való megválásáról szóltak, csak híresztelések, minden alap nélkül valók, nem igazak. E kijelentéseket ép oly megnyugvással és örömmel vesszük tudomásul mint amily megbotránkozva utasítottuk vissza annak idején a híreszteléseket, melyek arról szóltak, hogy állásától el fog mozdítani.

A diszpolgári oklevél átadásának ünnepélyéről tudósításunk a következő:

Teljes számban gyűltek össze folyó hó 9-én a törvényhatósági bizottsági tagok a városház közgyűlési termében, hogy Horváth Béla főispánnak a diszpolgári oklevél átadásánál jelen legyenek.

Pont 9 órakor tele volt már a közgyűlési terem s ekkor egy bizottság meghívta a főispánt, ki többszörösen megújuló, lelkes éljenzés között lépett a terembe, mint a város diszpolgára.

Az éljenzés megszűnésével Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester a következő beszéd kíséretében adta át az ünnepeltnek a díszes kiállítású oklevelet:

Méltóságos Főispán Úr!

Szeretve tisztelt Diszpolgár!

Minden éber figyelő látja s tudja, hogy a közélet mezején szereplők csak úgy érhetik el s biztosíthatják sikerét magasabb hivatásuknak, ha ezen feladatok megvalósításában a jog, a törvény, a rend és a közjó eszményiségének azon magaslatára emelkednek, mely alatt az egyed nyoma elenyészik, az önérdek elnémul és az egyednek a közérdek diadalt ül.

Ezen magasabb elveket kezdettől fogva nemcsak hangoztatta, de azokat magasan, lelkesen lobogtatott zászlójára kitűzve, megannyiszor érvényesítette is.

Fenközt szellemétől áthatott ezen ideális törekvése, páratlan munkássága, jellemének szilárd-sága, kormányzati tapintata, kimagasló s megnyerő leereszkedő magaviselete, nemcsak magasabb s nehéz hivatásának teljes sikerét, de ezen városi közönség osztatlan tiszteletét, odaadó ragaszkodását, s igaz szeretetét is kivívta, elannyira, hogy alig mult három éve áldásos működésének és e város minden rétegében élénk vágy keletkezett módot keresni, az elismerés és hála tiszteletteljes lerovására.

A „SELMECZBÁNYAI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

A KERESZT FÉNYE.

Nyugat felé szállnak a felhők. De rohannak, de sietnek. Tépett foszlányaik össze-összeverődnek s futnak, száguldnak a többiek után. A tarlott remények fölélednek s viszik-viszik a lelket, mint a szél a felhőfoszlányokat. A nap bucsusugarakat lövel s megfesti a látó határ szélét. Így csak akad egy kis szín ebben a szürke tömkelegben...

Itt fülök az erdőszélen s nézem a szaguló felhőket. Nyirkos légáramlat nyaldossa kipírult arcomat, cepp vizerecske tör magának utat lábam előtt. Egy-egy árva fűszál félenken kandikál a nedves földből s didereg a hűvös szellőben. A tájra reszketve borul az alkony. Leszáll az est. A fenyőfák koronái lassan, méltóságteljesen ringanak, bólintgatnak, mintha mult időkön tanakodnának, tündönnének. Aztán egymásra borulnak, hosszú, szívós ágaik összefonódnak s elnyugosznak. Sötét koronájuk mozdulatlanul fedi a hegyoldalt. Jó éjszakát!

Csak a szív nem talál nyugtot, csak a vágy nem nyugszik meg soha. Fölkelek s a sötétben haza botorkálok, hogy tovább szőjem az álmokat. Jó éjszakát, jó éjszakát!

Az égen gilyutak a csillagok. Oly szeliden ragyognak, mosolyognak, mint a tiszta lelkek szűzi álmai. Mintha ragyogó, ezüst szárnyú angyalok volnának, kik a küzködő lelkeknek némán hirdetik a szent szótatot:

„Isten nyihitsen, béke veletek!”

De im ragyogó, ezüstös ivvel egyikök lehull s lehajtom fejem vigasztalanul.

Miért is hullnak a csillagok?

Azt mondják, hogy akkor tisztulnak. Talán igaz...

Rövidke történet ez nagyon: a megtérés története.

Miért irok én rólad te szenvedő megtépett lélek? Titokban oly sokszor-sokszor megsírtalak. Miért szeretsz, ha eselődöl; miért vannak vágyaid ha nem tudsz békén lemondani; miért küzdesz, akarsz repülni, ha oly sokszor esel — miért, miért?

Mégis igaz, mikor hullnak a csillagok, tisztulnak.

Apró, vörös lángocsa pislog a kereszt lábánál. Futó árnyak kergetőznek a sziklás hegyoldalon. És a kereszt alatt ott terdel a fájdalom angyala. Durván bárdolt tövéhez szorítja veritékes homlokát és sirdogál csendesen. A keresztlen a mi

Urunk, a szenvedő Jézus csendesen, bánatosan függ a bucsuzó napfényben. Neki mindene fáj.

Szegény lélek tehát idejöttél! Te vergődő szív itt zokogsz, itt panaszkodol. Mi nehéz volt az ut ideig!

A fájdalom angyala a Megfeszített arczára tekint. Fájdalmasan, biztatóan mosolyog, hiszen a lélek panaszolja keserveit. És mintha az a sok sóhaj mind összeolvadna, halk fohász leng a kereszt körül.

Szegény lélek csak szorosan simulj ahhoz a kereszthez!

Lomha kő terpeszkedik a keskeny hegy-szakadékokban, imbolygó árnyak mozognak a távolban daczoskodó kopasz sziklákon. Vigyázz, vigyázz!

Mintha közelebb jönnének, mintha rávetnék magukat arra a vergődő lélekre. Hogy fojtogat a bánat, a szenvedés.

Csendes, mormogó ima száll az esti szürkületben lengedező szélben:

... Jézus, ki érettünk keresztire feszítettett!

És a Megfeszített szeliden hallgatja a bűnbánó lélek vallomásait, részvétellel nézi a zokogó szív vergődését. Hulló könyárban, kérlelhetetlen

Meglelte ezt polgári életének s intézményének évszázados kultúrája által mélyen kívájt azon medrében, mely az érdemek elismerésének és a polgári erények méltatásának medrében. Ebből kiindulólág folyó évi tavaszról 14-én tartott rendes havi közgyűlésében azzal adott kifejezést haláljának, elismerésének, s igaz szeretetének, hogy Méltóságodat ez ő bányaváros díszpolgárrá egyhangulag megválasztotta.

Azóta első alkalmunk van Méltóságoddal érintkezhetni. S ime e pillanatban magasra lobban sziveink érzelmének tüze, mert habár sem lobogó dísz, sem a virágok pompája nem ékesíti törvényhatóságunk szentélyét — annál ékeesebb, annál díszesebb szívünk oltára, mert azt a kedély sugallatából font koszorúk örökké zöldelő virágai díszítik, midőn ma azért gyűltünk mi egybe, hogy ősi szokásunk szerint az új polgár beiktatása, s az ennek symbolumául szolgáló okmány átadása végett újabb alapkövet tegyünk le a polgári erények Ponthonjában.

S habár tudjuk, hogy halánk és elismerésünk ezen megnyilatkozása, nem áll arányban azon érdemekkel, melyeket Méltóságod a közös előmozdítása körül kifejtett, oltatlan buzgóság által kivívott és melyek a puritán polgári elismerésnél magasabb elismerésre érdemesültek, de vigasztal annak tudata, hogy az egy családhoz tartozik, köteleke annál erősebb, annál szilárdabb, mennél bensőbb a bizalom, mennél igazabb a szeretet, s mennél tartósabb a ragaszkodás, mely a család tagjait áthatja.

Ilyen kötelek eddig is fűzött Méltóságodhoz. Hiszen már eddig is családot alkottunk. S a midőn most e kötelek szorosabbá fűz össze, fogadják kegyesen fölünk igénytelen elismerésének ezen őszinte zálogát. Elvezte sokáig azt. Mi pedig biztosítván Méltóságodat, hogy annak emlékét az érzénel szilárdabban lelkünkbe s utódaink szívébe bevésve, mindenkori azon leszünk, hogy mint e város díszpolgárának díszje s fénye részünkről állandóan ápoltsassék s az élet hármii változásai alatt a családi kötelek megerősítésére mindvégig ragyogjon Méltóságod boldogságára, a Haza javára és mindnyájunk büszkeségére. Eljen!

Szünni nem akaró, folyton meg-megújuló éljenzés hangzott fel a lelkesen elmondott üdvözlő beszéd után, melyre a új díszpolgár hosszabb beszédében köszönte meg a bizalmat.

A beszédet, melyet a jelen voltak gyakori éljenzése szakított meg, röviden, a mint lejegyezhetők, következőkben hozzuk.

szigorral vádol a lelkiismeret. És a bánatos lélek még jobban odasimul a kereszthez.

— Megérdemelted! mintha hallaná.

— Meg Uram — susogja s fölne az arra a szenvedő arcra.

A hegy fölött meggyultak a felhők s izzva égnek a nap végső sugaraiban. Csak szép piros csíkok maradtak azokból a bánatos, szürke tömegekből. Milyen szép halála van s bánatunk az irgalom sugaraiban, a kereszt fényében . . .

Megint sötét lesz. A dudogató szél belemarkol az álmos bokrok borzas üstökébe s megtánczoltatja a kereszt tövén libegő piczi lángocsákt. Föl-fölbog, seregez s aztán ez is elalszik.

Milyen ijesztő ez a néma sötétség. Bagoly huhog, halálmadár kiált. De az égen gilyulnak a csillagok.

Isten enyhítsen, béke veletek!

Nézem, nézem a mindenség e beszédes szemait s ime ragyogó, ezüstös ível egyikök lehull. Miért is hullanak a csillagok?

Tisztulnak a csillagok, tisztulnak a lelkek.

Bárcsak üvöltne, zugna a szélvész! Főnséges az erdő, ha elnyargal fölötte a sötétszárnyu orkán.

Azon szives szavak után, melyekkel királyi tanácsos Polgármester ur csekélységemet e város közönsége nevében érzelmeinek tuláradó kegyességéből kitüntetni szives volt, fogadják e város közönsége halás köszönetemet.

Jól tudom én azt Igen tisztelt uraim, hogy e magas kitüntetés, mely a szeretet, barátság és ragaszkodás legeminebb zálogát képezi, az én érdemeimet messze túlhaladja.

Igen tisztelt Polgármester ur azt mondja, hogy e kitüntetés csekély az én érdememhez képest, amit e várossal szemben kivívtam; én megfordítanám ez állítást olyképen, hogy éppen az én érdemeim csekélyek e kitüntetés nagyságához képest.

Midőn újból köszönetet mond a szeretet e nyilvánulásáért, biztosítja a város közönségét arról, hogy legyenek az idők tolyamán a változások bármilyenek, ő egy család tagjának, e város közönsége nagy családja tagjának tartja magát s mint testvér, mint jó barát, mindenkor rendelkezésére áll e családnak.

Ezekkel kapcsolatban kijelenti ünnepezt díszpolgár főispánunk, hogy ezzel nem akar arra célozni, hogy az ő hivatalos működésében rövid idő alatt változást szenved. Kötelességének ismeri a hírlapi híresztelésekkel szemben ezt itt, e családi körben hangsúlyozni.

Egy bizalmi állás betöltéséhez két érdek fűződik; az egyik az, ha a bizalom csökken, a megbízott le tudja ebből vonni a consequentiákat. Ez az érdek az alkalommal főnn nem forog; nem forog fenn éppen egy Széll Kálmán miniszterelnöksége idején, aki az ő elveit ismeri.

A másik érdek, mely az állás betöltésére vonatkozik, ez az illető egészségének s szellemi erejének épsége, e kettős erő egysége.

Ha ez az egység nem áll fenn, úgy szintén okvetlenül be kell állani a változásnak.

Véleménye szerint nála ez az egység megvan s ha az isteni gondviselés megengedi, testi s szellemi erejének azt az egyensúlyát, mely ily nehéz s nagy felelősséggel járó állás betöltéséhez szükséges és a fent hangoztatott bizalom meg nem inog, úgy megmarad ebben az állásban (hosszan tartó éljenzés), melyben oly rokonszenv nyilatkozik meg minden alkalommal.

Nagyon köszöni a ragaszkodásnak ily meleg nyilvánulását s azon szavakkal végzi válaszáat, a melyekkel kezdte: az Isten tartsa meg e város polgárságát, annak képviselőit ér erőben, egészségben s kéri őket, tartsák meg új polgártársuk részére azt a szeretetet, ragaszkodást, melyre mindenkor érdemessé akarja magát tenni.

Recsegve, nyögve hajlanak meg a sudár szállak. De aztán büszkén, daczosan emelik föl megtépett koronájukat. Oh a kiállott küzdelem erőssé teszi őket.

A csata hevében nem fáj a seb. De ha némán sir a szív gyötrelme s nem sző álmodat az elfáradt, lankadt képzelet — ez a bánat, ez fáj oly nagyon.

*

Nyugat felé szállnak a felhők. De rohannak, de sietnek. A földön sötét árnyak futnak utánuk, borzongó hűvösség jelzi utjukat. Foszlányok szakadoznak le róluk, de csak mennek, csak röpülnek. És midőn birközva, küzdve összeölelekeznek a nappal az éjszaka, elégnék a haragos pirban.

A lelket viszi, hajlja a vágy, a gondolat. Megtépve, megfélemez is csak tovább tör. De megnyugszik, ahol a nap s az éj, az élet és halál ölelkezik véres tusában: a keresztnél.

Megnyugszik s meggyulad az isteni szeretet tüzeiél.

Igy csak akad egy kis fény a szürke tömkelegben: a kereszt fénye.

Luvois.

Örömteljes, lelkes hangulatot keltett a főispán beszéde, melyet szünni nem akaró éljenzés követett.

Az ünnepély komoly és impozáns volt, méltó az ünnepelhez és méltó az ünneplőköz és hű kifejezője volt annak a bizalomnak és ragaszkodásnak, amelylyel e város közönsége főispánjához viseltetik.

Ezután kezdetét vette a közgyűlés, melyről az alábbiakban számolunk be.

VÁROSI ÜGYEK.

A keddi közgyűlés.

Jól esett hallanunk, hogy főispánunk az ülést berekesztő szavaiban, mint igaz és követésre méltó érdemet emelte ki, miként törvényhatósági bizottságunk tárgyalási modora teljesen parlamentáris és a dolgok érdemeibe ható, menten minden személyes éltől. A keddi tárgyalás rászolgált ez elnöki elismerésre.

Elnök: Horváth Béla főispán.

Jegyző és előadó: Sztancsay Miklós v. főjegyző.

A részletes polgármesteri jelentés vitára nem adott alkalmat.

Több kormányhatósági engedély tudomásul vétele után a zárszámadások kerültek sorra és észrevétel nélkül állapították meg; észrevétel nélkül emelte határozattá a közgyűlés azon tanácsi javaslatot is, melynél fogva jövőre a v. körházban a betegek ápolását apácák fogják ellátni.

Hosszu és érdekes tárgyalás vitát követelt a honvédszobor ügy. Ösmert dolog, hogy ez év ápril hó 25-én a honvédszobor-bizottság egyhangulag fogadta el Tóth András szobrász ajánlatát s őt megszólván a végrehajtással meg is bízta, de erről Szihótzky János értesülvén, személyesen jött el Selmeczbanyára s több biz. tagnak jóindulatát (s valljuk be, hogy méltányossági alapon) kinyerve a honvédszobor-bizottság csekélyebb számban e hó 6-án összeült és új határozatot hozott, mely szerint hangsúlyozza, hogy a Szihótzky terve létszerűsége, őt a pályázatból kizárni nem öhajlatná, miért is versenylárgyalást ajánl; e határozatnak volt következménye, hogy Sztancsay Miklós főjegyző a honvédszobor-bizottság jogszerűségéről, külön véleményének fenntartása mellett lemondott, mint hangsúlyozta, nem érzékeny okokból, de a bizottság határozatát jogi és erkölcsi okokból felfogásával összeegyeztethetőnek nem tartja.

Marchalkó Gyula hibáztatja az eljárást, hogy a teljes honvédszobor-bizottságunk egyhangu határozatát később egy kisebbség összeülve megváltoztattja, Händel Vilmos védelmére két a kisebbségnek, melyet az ügy érdeke vezérelt s mely méltóbbnak s jobbnak találja a Szihótzky tervét, Heincz Hugó a Sztancsay különvéleménye mellett érvel, mely szerint a közgyűlésnek rendelkezési joga csak a kért tér át vagy át nem engedésére terjed ki, de a honvédszobor-bizottság önálló intézkedéseinek felülbizárlására nem, Krausz Kálmán ugyanígy érvel, Szitnay József a közgyűlés rendelkezési jogát védi meg, Sztancsay Miklós különvéleményét indokolja bővebben s miután a felszólalásokból a nagy politikai közönség érdekét, mely amellet szól, hogy polygott városban a törvényhatósági bizottság nemzeti politikai okokból ne adja ki kezéből a rendelkezési jogot, egyuttal részletesen fejtegeti a bonnyolult ügy tárgyalása folytán feltelnie szükséges sok kérdést, melyek közül az első t. i. a tanácsnak Tóth Andrást támogató javaslata ha elfogadjatik, a többi kérdést önként esleik. Elrendeli a szószentírti szavazást, melynek eredménye az lett, hogy a tanács javaslata mellett szavaztak 32-en, ellene 6-an, így hát a honvédszobor Tóth András fogja felállítani s a leleplezés meg ez év október 6-án meglesz.

A légszuszgyár eladási ügyében megkötött új szerződés, mely Heincz Hugó kijelentése szerint teljesen aggyaltalan, névszerinti szavazással egyhangulag fogadta el a közgyűlés.

Észrevétel nélkül fogadták el a mezőgazdasági munkások segélyalapjáról és a közlegelőről szóló módosított szabályrendeletet; Floch Bélának 100 frt betegsegélyt engedélyeztek és a belvárosi romkál. közönségnek azon kérése mellett, hogy a kath. gymnasium 8 osztályúvá egészítsessék ki — pártolólág fog felírni.

A czipőgyár által a tervbe volt új építkezések ha polgári árban kért épülettét és követ megadta a közönség, Händel Vilmos most is egész helyesen felhasználta az alkalmát, hogy a czipőgyár méltánytalan és embertelen eljárását szóvá tegye.

HIREK.

— **500 frt a honvédszoborra.** Seel Vilmos a berlini igazberendezési cég vezérigazgatója, aki a gázgyár megvétele végett pár napot városunkban töltött, e hó 9-én résztvett a városi közgyűlésen is s habár egy hangot sem értelt az egész tárgyalásból egy tárgynál, a melyhez igen sokan és többen kétszer-háromszor is hozzászóltak, megkérdezte a mellette ülő Goldstücker Márk bizottsági tagot, hogy mi fölött folyik a heves vita. Goldstücker Márk felvilágosította az ügyről s dióhéjban elmondotta a honvédszobor 30 éves történetét. A derék berlini ur, aki mint igazi pénzember azonnal észrevette hogy a pénzühny okozza a szobor felállításának legnagyobb akadályát rögtön még a vita folyama alatt tudatta a polgármesterrel, hogy 500 forintot ajándékoz a honvédszoborra. Hatalmas éljenzéssel fogadta a közgyűlés az ajándékozás bejelentését, nekünk pedig eszünkbe jutott, hogy bár sok ilyen németet foghatnánk.

— **A diszpolgári oklevelet,** melyet folyó hó 9-én adott át a város közönsége Horváth Béla főispánnak, Zsitly Leó, gymnasiumi rajz-tanár, festőművészünk készítette s az valóban művészi kivitelű. Az oklevél tokja, mely piros bársonyból van s mely remeke a könyvkötő iparnak Waltersdorfer és Marquard helyi könyvkötők műhelyéből került ki. Így tehát az új polgártársunk diszpolgári oklevelét is polgártársai készítették el.

— **Bányászok figyelmébe!** Gretzmacher Gyula főbányatanácsos ur szives volt két közleményt rendelkezésünkre bocsátani, melyekben a selmeczbányai bányászokat érdeklő elefeleit terveket érdekesen és tudással ismerteti. Cikkj sorozatát jövő számunkban kezdjük meg.

— **Esős idő.** A több nap óta állandóan szakadó esőnek már is vannak káros következményei. Belabányáról távbeszélőn jelentik, hogy a Haliesti tó a gát felszínéig megtelt a hegyi patakokból beözönlő vízzel. Számos ember dolgozik a gát megvédésénél. Vasúti közlekedésünk is megakadt. Garam-Berzenczéről Budapestre nem lehet utazni, mivel hogy a pálya-tele viz alatt áll. Gar-Szt. Keresztről pedig táviratilag arról kaptunk tudósítást, hogy az ottani hidat a Garam vize elsodorta.

— **Lövészlet.** Folyó hó 7-én volt a polgári lövölde megnyitása élénk részvétel mellett. A lövészek a téli szünetelés után vidám hangulattal kezdtek meg az új évadot, a legkevesebb sem törődve a kedvezőtlen időjárással. Esett összesen 561 lövés 409 köregegygél. A mély lövészekben igen szép eredmény értett el, amennyiben 1 szöglovás és 14 négyes lett találva. Az első szöglovással dr. Stuller Gyula főlovászmester kezdte meg az évadot, amint hogy helyén is van, hogy a főlovászmester menjen szép példával előre. E szöglováson kívül talált még dr. Stuller Gyula főlovászmester 2 négyest, továbbá Westhoff Károly J, Matzán Ferencz 3, Liha Antal 2 és Seidel Ágoston 4 négyest. — Az első díjat dr. Stuller Gyula, a 2-at Matzán Ferencz s a 3-at Liha Antal nyerte meg. Ritka szép eredményt ért el Seidel Ágoston első allövész mester, a mennyiben közvetlenül egymás után ejtett 28 lövése talált. Az évad kezdete minden tekintetben kielégítő volt, mert a lövészek száma két új taggal szaporodott.

— **Gyászhr.** Lapunk zártakor értesülünk, hogy Batiz Gusztáv pénzügyigazgató tegnap hirtelen meghalt. Az elhunyt halála városunkban is általános részvételt keltett.

— **A F. M. K. E. 202. sz. gyűjtő pertselye,** mely a Casinóban van elhelyezve, f. hó 7-én a rendőrkapitányi hivatalban felbontatott és 6 frt 70 kr találtatott benne, mely összeg a F. M. K. E. pénztárossának átadatott. Vajha a többi gyűjtő

téperselyek is így jövedelmezzenek! — akkor nem kellene az elszárgott defecitziót félnünk.

— **A dalkörből.** A polgári dal- és zenekör működő tagjai f. hó 8-án tartott értekezletükön karmesterré Bachraty József volt karmestert, szertárnokká Kis Frigyes és Fribert Ferenczet zászló tartóvá Thuránszky Bélát, helyettes zászló tartóvá Matzán Ferenczet választották meg.

— **Népkönyvtár Hodrusbányán.** Hodrusbánya intelligens közönsége egy népkönyvtár létesítését határozta el s e célból gyűjtést indított. A gyűjtés, mint örömmel látjuk, eredményel jár, mert Kubányi József tanító egy hosszú névsort küldött be, azok névsorát, akik a könyvtár létesítését lehetővé teszik. Szívesen hozzuk a névsort s értesítjük a közönséget, hogy akik e hazafias cél elérésében a hodrusbányaiakat segíteni akarják, könyv- vagy készpénz adományaitak Király Ernő lyceumi tanár, Csiba István kereskedőhöz, vagy Kubányi József tanítóhoz, Hodrusbányára küldjék. — Az adakozók névsora a következő: Szitnyai József 2 kor., Huszárné 1 kor., Frey 1 kor., Jármy 60 fill., Puskás József 2 kor., N. N. 3 kor. 20 fill. és 1 drb könyvet 2 kor. értékben, Hain Ferencz 3 kor. és 2 drb könyvet 32 kor. 90 fill. értékben, Lévy Anna 1 kor., Illés Vilmos 1 kor., Rutkay Károly 1 kor., Kristóffy Béla 2 kor., Riedl Ferencz 2 kor., Schubert Károly 1 kor., Sztraka Emil 1 kor., Kovacsik I. 1 kor., Spitzer Gizella 1 kor., Sós Antal dr. 1 kor., Turman Mihály 1 kor., Vértés Ágost 1 kor., Angyal Gyula 1 kor., Mikuska N. 1 kor., Steiner Ignác 3 kor. és 3 drb könyvet 1 kor. 50 fill. értékben, Matusek Irma 1 kor., Nyitra 80 fill., Kubis Géza 1 kor. és 1 drb könyvet 2 kor. értékben, Kurtag Dezső 1 kor., Balási János 1 kor., Molnár Lajos 1 kor., Kómy Gyula 1 kor., Ushchete Mihály 1 kor., Ducschek Rezső 1 kor., Alfert Irma 1 kor., Bujna Lajos 1 kor., Böhm Károly 1 kor., Hacher János 1 kor., Tonhauser Antal 1 kor., ifj. Hain Ferencz 2 drb könyvet 2 kor., 30 fill. értékben, Ihring Antal ifj. 1 drb könyvet 96 fill. értékben, dr. Sós Antal 1 drb könyvet 1 kor., értékben, Veisz Árpád 3 drb könyvet 48 fill. értékben, Veisz Emma 1 drb könyvet 16 fill. értékben, Puskás Jenő 9 drb könyvet 2 kor. 28 fill. értékben, dr. Budai Mór 6 drb könyvet 3 kor. 30 fill. értékben, Kubinyi József 4 kor. és 8 drb könyvet 8 kor. 46 fill. értékben, Eiben Ferencz 18 fill. Lehoczky Mária 6 fill. Tuma János 4 fill. Turman Béla 2 fill. Turman Vilmos 36 fill. Ladizsák János 4 fill. Siba Ludmila 4 fill. Vojnarovszky Sándor 1 drb könyvet 10 fill. értékben, Petyko Matild 22 fill. Kapusztá Ilona 4 fill. Dobrocson Mária 16 fill. Sztraka Rezső 1 kor., Budinszky Ferencz 20 fill. Betyko Mária 18 fill. Csarada József 14 fill. Gáfrik Ágost 6 fill. Král Mária 2 fill. Komora Kati 4 fill. Kubinyi Viktoria 20 fill. Morovjan Mihály 4 fill. Seiger Jakab 24 fill. Stasovszky Eva 10 fill. Vilmon Mihály 20 fill. Zmoraj Johanna 22 fill. Zmoraj József 42 fill. Zajacz Károly 42 fill. Macagon Rózi 2 fill. Gáfrik József 2 fill.

— **Lyceumi majális.** A lyceumi ifjusága ez idei majálisát folyó hó 29-én fogja megtartani és pedig a mint értesülünk a rovnai új táncteremben, amely addig már el fog készülni. Hogy sikerült lesz e mulatság, azt úgy hiszik mondanunk is felesleges, hiszen a mulatság már rég idők óta a legjobban sikerült tavaszi mulatság szokott lenni.

— **Új bánya Belabányán.** Mint örömmel értesülünk, a Geramb J. József-féle bányatársulat Belabányán egy új bányát nyitott s az előmunkálatokat a múlt héten meg is tette. A szakértők szerint dusan jövedelmező lesz az új bánya. Mi őszintén kívánjuk a legjobb eredményt ennek a derék társulatnak, mely annyi embernek ad tisztességes és biztos keresetet. Szerencse fel!

— **A kereskedő ifjuság majális.** Mint említettük, a kereskedő ifjuság nyári táncmulatságát rendez ez évben és pedig a Rovnán. A mulatság a jövő hó 4-én lesz, a rovnai nyaraló-épület megnyitási ünnepének napján. A rendezőbizottság élén Csiba István, Tibély Vilmos és Platthy Antal állanak s így biztosra vehető, hogy jó sikerű lesz derék kereskedő ifjaink ez első nyári mulatsága, mely valószínűleg nem lesz utolsó.

— **Alorvosi állás.** Az oly régóta sürgetett tisztí alorvosi állás végre szervezve van s lapunk mai számában a hivatalos részben ki van írva a

pályázat. A nem nagy javadalmazású állás, mint alkalmunk volt megjegyezni, igen terhes kötelezettségekkel van összekötve s így aligha akad arra idegen pályázó, annál is kevésbé, mert a tót nyelv ismerete, bár nincs kitve a pályázati feltételek közé, elengedhetetlen szükség. Városunkban úgy tudjuk Tandlich Ignác tb. t. főorvos pályázik ez állásra, s biztos reménye lehet a kinevezésre, mert négy év óta ugyanis ő teljesíti az al állással járó kötelezéseket és pedig mint közönségünk is jól tudja, nagy és elismerésre méltó buzgósággal.

— **A rovnai nyaraló befeljezési munkálatok** alatt áll s e hó végére már átadható lesz rendelkezésének. Az igazgatóság vendéglősről gondoskodott már s az ételek és italok árát is megszabta, a mely árak páratlanul olcsók. A vendéglős Murár Lajos báthi lakos, aki már a fővárosban is volt vendéglős s aki épen ezért teljes garanciát nyújt, hogy a legkényesebb igényű vendégeket is képes lesz kielégíteni. A nyaraló épület kiadó szobáinak bebutorozását részben Kohn zsarnócaiz butorgyáros, részben Dukás Gyula és Stark Mihály selmeczbányai kereskedőknek rendelte meg az igazgatóság. A nyaraló ünnepélyes megnyitása folyó év június hó 4-én lesz.

— **Vihnye fürdőn** a hivatalos fürdőidénye e hó 15-én veszi kezdetét s tart szeptember 15-ig. A posta- és táviróhivatal is e hó 15-én kezdi működését, ami azonban e hónapban még nagyon sokély fáradsággal fog járni.

— **Eredményes nyomozás.** Istvánik Mihály, hegybányai csendőrmester, kinek a közbiztonság terén elért sikereiről többször megemlékezünk, újlag kinyomozta egy nagyobb lopás tetteseit. Hegybányán ugyanis ezelőtt két hónappal ellopott Stefanszky Annának 185 forintját, a szegény özvegynek egész vagyonát. Istvánik két hó óta állandóan nyomozta a tettest, míg folyó hó 8-án sikerült neki a tettest özv. Gabarka Mária személyében kinyomoznia. A tettes beismerte tettét s átadatott a kir. járásbírósnak; megkerült az ellopott pénznek egy része is és így valóban eredményes nyomozást vitt véghez a derék csendőr.

— **Országos Zoologiai Társulat** alakult a fővárosban, melynek czélya a tudományos és gazdasági állattan, vadászati, állat, sport és védelem fejlesztése. A társulatnak már is két szaklapja van, u. m. a „Zoologiai Lapok” és a „Szaryainak”, melyek közöl az első a tudományos állattani kérdéseknek kívül különös súlyt fektet a méh- és ebtenyésztésre, utóbbi a tudományos ornithologia mellett a baromfi-, galamb- és madártenyésztéssel foglalkozik. Tagsági kötelezettség 3 évre szól, tagsági díj 4 ft, mely összegért az előző tag díjfelvétel kapja a társulatnak egyik vagy másik, havonként kétszer megjelenő és gazdagon illusztrált szaklapját. Alapszabályokat és mutatónyomozásokat szívesen és ingyen küld a társulat igazgatósága: Budapest, VII., Rottenbiller-utca, 30.

— **Hűtlen cseléd.** Weisz Jakab hodrusbányai kereskedő kocsiá állandóan lopta a gazdáját, rajta vesztett azonban, mert Lindmayer János rendőrfogalmazónak, kinél panasz tett a károsult, sikertül kinyomoznia, hogy a passionátus tolvaj Bartkó János. — A hűtlen cseléd, aki beismerte vétkeit gazdája kivánságára átadatott a kir. járásbírósnak.

— **Rózsakelvelőknek.** Olvasóink figyelmét felhívjuk a várad-velencei műkertészeti és rózsatelepre Nagyváradon, mely ma az ország legnagyobb és legmegbízhatóbb kertészeti telepe. Több mint százezer drb nemes rózsá van eladásra készen s oly jutányos árban árusítják, mely árrakkal ez ideig egy kertészlet sem bír versenyezni. E telepen nemcsak rózsát, hanem mindenféle kert, szoba, temető stb díszítésére szolgáló növényeket is lehet kapni. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a cég.

Butoreladás.

Uj és viselt szobabutorok Ezüst-utca 13. sz. házamban szabadkézből eladó. Jézsek Jánosné.

HIVATALOS RÉSZ.

3486. sz.
1899.

Pályázat.

Selmecz-Bélabánya szab. kir. város törvényhatóságánál egy tisztii alorvosi állás betöltendő lévén, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással a következő illetmények vannak rendszeresítve:

Évi fizetés 400 frt.

Lakbér-átalány 150 frt.

40 km kemény tüzifa, házhoz szállítva.

Kiküldetések esetén 3 frt napidij egész napra és fuvar.

Nyugdíjképeség.

Felhívhatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen, az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-ában előírt minősítéstiket, valamint a tisztii orvosi vizsgálat letételét igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi május hó 31-ig amál is inkább terjesszék be, mert a később beérkezett kérvényeket nem veszem tekintetbe.

Ipolynyék, 1899. évi április hó 30-án.

Horváth Béla,
főispán.

3475. sz.
1899.

Versenyárgyalási hirdetés!

Selmecz-Bélabánya sz. kir. város törvényhatósági közutaira az 1899. és 1900. években szállítandó kavicsmennyiségnek vállalat útján való hízosítására vonatkozólag.

Selmecz-Bélabánya sz. kir. város tanácsa a törvh. közutakra az 1899-1900. évekbe előirányzott 409 prizma kavics szükségletét vállalat útján óhajtván biztosítani, erre nyilvános árjelést hirdet.

A versenytárgyalás idejéül f. é. május hó 18-ik napjának d. e. 10 órája, helyéül pedig a városi tanácsterem tüzetik ki.

A részletes feltételek és a szerződési minta a városi mérnöknel vannak közzémlére kitéve. Biztosítékul 130 frt készpénz, vagy ilyen értékű állampapír teendő le.

Zárt ajánlatok, valamint az egyes törvh. utakra külön-külön benyújtott ajánlatok szintén elfogadhatnak.

Selmeczbanán, 1899. április hó 17-én

Szitznai József
polgármester.

12628. sz. IX.

M. kir. belügyminiszter.

Körendelet.

valamennyi vármegye és városi törvényhatóság közönségének.

Állandó bírói gyakorlat alapján a felperes való perekben köteles keresztieveléhez a házasságból származott gyermekek születését vagy elhalálását bizonyító anyakönyvi kivonatokat vagy családi értesítő, avagy esetleg a gyermektelenséget tanúsító bizonyítványt is csatolni.

Az utóbb említett gyermektelenségi bizonyítványok kiállítására eddigigé ugyancsak az állandó bírói gyakorlat alapján az a felekezeti anyakönyvvezető tekintetű illetékesnek, a kinek kerületében a házasságok utólagja állandóan együtt laktak, vagy az, a kinek kerületében a férjétől

külön valva élő nő a kereset benyújtásakor állandóan tartózkodott.

Az 1894. évi XXXIII. t.-cz. életbelépése óta azonban a felekezeti anyakönyvvezetők megszűnven, az állam községi lenni, az idézett törvény életbelépésének időpontját vagyis 1895. évi okt. 1-ét követő időre nézve a felekezeti anyakönyvvezetők által esetleg kiállított gyermektelenségi bizonyítványokat a bíróságok nem ketelesek a közhitelesség erejével bírónak tekinteni.

A kérdésnek a változott viszonyok által igényelt rendezése céljából az igazságügyminiszter ural egyetértőleg kijelentem tehát, hogy a szóban levő gyermektelenségi bizonyítványok kiállításá ezentul a községi előjárásnak lesz kötelessége.

Községi előjárás alatt értendő; a székesfővárosban a kerületi előjáró vagy helyettese. Fiumében, a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városokban a polgármester vagy helyettese, nagyközségekben a bíró illetőleg helyettese és körjegyző együttesen.

Ugyancsak a községi előjárás kötelessége lesz azon körülménynek az említett célból leendő igazolása is, hogy a házasságoknak csak bizonyos számu és nem több gyermekük van. A gyermekek számának a községi előjárás részéről való ilyen igazolása esetében azonban a bizonyítványban felsorolt gyermekek kora anyakönyvi kivonattal vagy családi értesítővel külön is igazolandó.

Végül a pénzügyminiszter ural egyetértőleg kijelentem még, hogy a kérdéses bizonyítványok kiállításáért — az igazolt szegénység esetét kivéve — 1 korona díj szedhető, s hogy a szóban forgó bizonyítványok a bélyeg- és illetékszabályok kiegészítő részét képező illetéki díj jegyzék 21 tételének pp. pontja értelmében 1 korona bélyegilleték alá esnek, kivéve azon eseteket, melyekben az érdekelt igazolt szegénység czimen a illetéki díjjezék 85 tételének 12 pontja értelmében személyesen illetékmentességet vehetnek igénybe.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen ronderetemet a törvényhatóság területén megfelelő módon tegye közhírre.

Budapest, 1899. évi április hó 11-én

A miniszter helyett:
Széll s. k. államtitkár.

35146. sz. II. Magyar kir. belügyminiszter.

Körendelet.

valamennyi törvényhatóság közönségének

Kereskedelemügyi miniszter ur a vasuti menetdíj-kezdmények ügyéből folyó postai küldemények portóköteleztsége tárgyában a folyó évi március hó 13-án 11381. sz. alatt kiadott ronderetével a következőleg intézkedett.

Az egyszeri kedvezményes utazásokra jogosító igazolványok kiszolgáltatásá kérés, záradékolt folyamodványok az igényjogosultak rendszerint közvetlenül küldi meg az igényjogosult folyamodóknak.

Ugy a folyamodványok beküldése, iránt az igazolványok megküldése, postai viteldij kötelezettség alá esik, a folyamodványok tehát, a feladat alkalmával bérmentesítendő s az igazolvány megküldésének postadíja (njanlva kívánt küldés esetén az ajánlási díj is) vagy frankojegyekben a folyamodványhoz mellékelhető, avagy a vasutizagzatóság (nem ajánlott) portóköteles levélben küldi meg az igazolványt

Portóköteles a folyamodvány beküldése és az igazolvány megküldése akkor is ha a folyamodványt nem maga a kérelmező küldi be a vasuthoz, hanem hivatali főnöke kezébe teszi le s ez, a hivatal czége alatt teszi át a folyamodványt

a vasuthoz s a vasut az igazolványt eme hivatali főnökség czímére küldi meg.

Ugyanezen szabályok nyerne értelemszerű alkalmazást akkor is, midőn arczképes igazolvány kiállítását (meghosszabítását) kérés záradékolt (arczképpel, meghosszabítandó arczképes igazolványval felszerelt) folyamodványt és a kiállítás (meghosszabítási) illetéket az igényjogosult folyamodó vagy annak főnöke, közbenső gyűjtőhatóság igénybevétele nélkül, közvetlenül a m. kir. államvasutak igazgatóságához küldheti be.

Ellenben midőn az igazolvány megszerzése körül gyűjtőhatóság közvetítését kell igénybe venni, a folyamodvány (és az illeték) csupán azon fokig portóköteles, míg azt az igényjogosult avagy a személyesen átadó hivatali főnökséghez.

Ugy az egyszeri, urint az arczképes igazolványok kérvényei után ezek szerint a korvényező az egyszeri oda — és visszaküldés díjat minden esetre viselni tartozik.

Miről a törvényhatóság tudomásvétel végett értesitem.

Budapest, 1899. évi április hó 10-én

A miniszter helyett:
Jakabffy s. k. államtitkár.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1899. május 3-tól 9-ig.

Halálozások.

Sorszám.	Az elhunyt neve.	Kora	A halál oka
1	Székely Vilmosné	32 é.	tüdőgümőkór
2	Balázs József	3 h.	hurul. tüdőlob
3	Nedbay János	72 é.	aggkór
4	Rajcsok István	12 h.	hurul. tüdőlob
5	özv. Kana Antalné	66 é.	vizkór
6	Palacsok István	6 é.	agyhártyalob
7	Balázs Mihály	5 é.	vörheny
8	idb. Bálik János	70 é.	aggkór

Születések.

Sorszám.	A szülők neve.	A gyermek neve	Lakóhely.
1	Gasparkovics Mihály	fiu	Banka
2	Groszman Teréz		
3	Kameniczky János	leány	Selmeczbanya
4	Schram Katalin		
5	Bazalik József	fiu	Rovna
6	Prokai Mária		
7	Kirschner István	fiu	Selmeczbanya
8	Debnár Anna		
9	Weisz József	leány	"
10	Zachar Mária		
11	Jányi István	fiu	Bélabánya
12	Pentik Jozefa		
13	Bernák Adolf	fiu	Hodrusbanya
14	Bulla Zsuzsanna		
15	Neuvarth József	leány	"
16	Morovics Mária		
17	Palacska József	leány	"
18	Haverla Emilia		
19	Szelepcsényi János	leány	"
20	Jancsok Mária	fiu	"
21	Palenik István	fiu	Steffultó
22	Mális Zsuzsa		

Kihirdetések.

Sorszám.	A kihirdettek nevei.	Lakóhely.
1	Flóro Samuel	Selmeczbanya
2	Hesi Rozália	"
3	Jasig János	Szitznató
4	Lupfák Kati	"

